

[Ømann.]

som falder ind under det, man kalder de liberale erhverv: advokater, ejendomsmæglere, tandlæger, læger. Det koster 60 kr. at få skrevet en recept ud på nogle ganske banale piller. Det svarer ikke til sliddet på venteværelset og på de fremlagte ugeblade.

Hvis man nu skal tænke lidt på prisdæmpning i forbindelse med antiinflationspolitik, synes jeg ikke, der har været tilbageholdenhed nok med hensyn til de offentlige takster. Det kunne godt være en klog politik at dæmpe disse takster for at dæmpe priseniveauet i det hele taget. Men det er ligesom gået i glemmebogen at kigge på de takster, pengeinstitutterne tager i renter og provisioner osv.

Der er vel også brancher i detailhandelen, som er vokset lidt vildt. Hvordan er det med møbelbranchen? Der er sket et spring i kvalitet, idet man har anvendt billigere materialer. Er der i forhold hertil sket en tilpas prisnedsættelse? Det kan monopoltilsynet vist ikke fuldt ud garantere for. Der er en utryghed her. Jeg indrømmer, at den ikke er belagt med tal, men er det nødvendigt?

Lad mig så komme tilbage til detailhandelen. Her har man haft en dispensation for avanceberegningen gående ud på tilladelse til en såkaldt disproportional fordeling af avancen. Det lyder meget fint, men det betyder bare, at man godt kan nedsætte prisen på nogle varer i forretningen og sætte den op på andre, bare gennemsnitsavancen bliver holdt.

Det er min tese — og jeg vil gerne spørge handelsministeren, om det ikke også dækker hans opfattelse — at denne dispensation har gjort enhver kontrol umulig. Jeg tror, der er mange husmødre, der har konstateret, at de den ene dag kunne gå ind og købe en dåse skinke for 8 kr. 65 øre og 3 dage senere købe den samme dåse skinke til 10 kr. 50 øre, men bare med det stempel på, at nu var der tale om en forbedret kvalitet. Jeg tror, skinkekerne smagte ens, og at den eneste forskel var stemplet. Der er her tale om en helt almindelig og helt bevidst politik for de supermarketers vedkommende, som nu mere og mere overtager denne del af omsætningen og slår flere og flere mindre detailhandlende ud. Hvad er nettoresultatet for forbrugerne?

Endelig er der i særdeleshed den store prisstigning, der har været på fødevarer. Jeg har fået en statistik fra Københavns statistiske kontor, som i virkeligheden er ganske forskrækkende. En vare som ost er siden april 1972 steget med 30 pct., sødmælk med 18 pct. — der er ikke taget de seneste stigninger med, for den kommer op på en 30 pct. inden udgangen af maj — oksesmækod 28 pct., kalvekød 26 pct., flæskesmækod 16 pct., svinelever 50 pct., medisterpølse 11-12 pct., kødpølse i skiver 13 pct., hvidkål 10 pct., løg 60 pct., salatagurker 20 pct., rødspætter 37 pct. Her har jeg nævnt en række varer, som så typisk indgår i et beskedent forbrug for en beskedent familie. Jeg vil gerne bede partierne overveje, om der ikke gennem denne stigning er sket en meget stor social omfordeling. Jeg vil i særdeleshed spørge handelsministeren, om han ikke er enig i, at der er sket en kolossal social omfordeling af byrderne og af købekraften i Danmark, som man må tage i agt, og som ikke kan udelades ved vore øvrige betragtninger om løn, husleje osv.

Det eneste, der ikke er steget ret meget, er fersk røget laks og havregryn; de er kun steget 10 pct. Men det kan dog ikke være denne regerings mening at henvise Danmarks arbejderbefolkning til denne menu, selv om den er interessant.

Der må altså gøres mere herved end indeholdt i prisloven. Jeg har mærket mig, at statsministeren i sit svar til Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund har sagt, at man må undersøge spørgsmålet om at fritage madvarerne for momsbelastningen. Der blev sagt i Ekstra Bladets leder i går, at SF havde stukket halen mellem benene i dette spørgsmål. Det er ikke rigtigt. Ved afstemningen om denne afskaffelse af moms godtgørelsen havde vi meddelt regeringen, at vi ville stemme imod, og vi stemte imod. Regeringen ville være kommet i mindretal, hvis de borgerlige partier havde turdet styrte regeringen på dette punkt.

Men tilbage til selve prisloven. Nu gives der god tid til erhvervene til at indrette sig på en ny prislovgivning. Der gives et godt varsel. Hvad vil man benytte ventetiden til? Det vil jeg gerne spørge handelsministeren om. Mon ikke man vil benytte den til at presse sine kalkulationer, sine priser, sine avancer op, så at man sikrer sig et tilpas